

Dubbel- of enkelspel? De kracht van nevenfuncties

Sociaal kapitaal van organisaties:

Hoe zorg je voor invloed, optimale samenwerking en nieuwe financiers? Met de juiste positie van jouw organisatie in het collectieve sociale netwerk. Of zoals **Miriam Notten**, managing consultant van La Red, stelt: 'laat het netwerk voor jou werken.'

Iedereen is onderdeel van formele en informele netwerken. Formele netwerken zoals de organisatie waar je werkt, het bestuur van de voetbalclub van onze kinderen, de Raad van Toezicht van Stedelijk Museum Alkmaar, de Rotary Delden-Borne of de Raad van Toezicht van Sanquin. De informele netwerken waarin we ons bewegen zijn diffuser en bestaan uit burens, vrienden, familieleden en alle anderen die een rol spelen in ons leven. Soms geven we groepjes een naam en praten collega's over het Engeland-groepje, medecursisten van de MBA-opleiding of de lui van LIME, een intervisiegroepje. Informele en formele netwerken zijn verweven. Jouw medewerkers zijn vaker snijpunt dan je denkt en verbinden binnen- en buitenwereld of de binnen- en binnenwereld. Overal vinden we 'oliamannetjes', knooppunten in het netwerk die een informatiestroom op gang brengen en in stand houden en mensen verbinden die elkaar anders niet zouden weten te vinden. Het zijn de mensen waarvan menig manager verzucht 'wanneer ga je nou eens aan het werk, in plaats al die vragen van anderen te beantwoorden'.

Actieve externe netwerken zorgen voor een continue stroom van kennis, innovatie, financiering, en als het goed werkt, het laten landen van de medewerkers die hun eigen weg moeten zoeken bij een reorganisatie. Een robuust en krachtig intern netwerk zorgt voor hogere arbeidsproductiviteit en lager ziekteverzuim. Door deze netwerken te laten samenvallen met formele posities in het netwerk verhoog je de invloed van de organisatie.

Nevenfuncties als sturingsinstrument

We zijn niet alleen directeur van een zorginstelling

of baliemedewerker bij de gemeente, maar ook ouder, partner of grote zus en daarnaast vaak maatschappelijk actief. Veel mensen vervullen een rol in een bestuur of een stichting. Dat geldt zeker voor onze directeurs, bestuurders en managers. Formele rollen waar gebouwd wordt aan vriendschappelijke banden. Nevenfuncties vergemakkelijken effectieve samenwerking over velden heen. Met je ogen en oren op de juiste plek in de maatschappij kun je invloed uitoefenen en aan gezamenlijke doelen werken. Het levert informatievoordeel alhoewel het beeld van 'hoe de hazen lopen' niet altijd duidelijk is. Een organogram toont wie de directieleden, bestuurders en toezichthouders zijn, maar niet wat zij nog meer doen en wie ze daar treffen. De vraag is of organisaties daar zicht op hebben en of dit wordt benut. Dat geldt voor ieders netwerken. Hoe ontwikkelt jouw zorgorganisatie de netwerken van jouw medewerkers? Zeker in de context van de regiefunctie van de (toekomstige) zorgmedewerker belangrijk. Verbondenheid met verschillende organisaties speelt daarbij een cruciale rol. Daar kun, sterker nog, daar moet je als directie op sturen én het faciliteren.

Netwerkanalyses

'Sociale netwerkanalyses helpen om de positie van mensen en organisaties in het netwerk te herkennen. Waar vervullen we nevenfuncties en leidt dat tot de invloed, gunning en samenwerking die we voor ogen hebben? Dat maakt netwerkanalyses een bruikbaar instrument voor het managen van organisaties, zeker bij samenwerkingsvraagstukken, fusies en reorganisaties,' aldus Miriam.

'De zorgsector is omvangrijk en vorig jaar maakten

Onbekend, Onbenut en Onderschat

we een netwerkanalyse van bestuurders van de 36 STZ-ziekenhuizen en Universitair Medische Centra,' vertelt Miriam. 'Nu kijken we naar de wereld van de opvang en verzorging van verstandelijk gehandicapten. We kozen voor de 32 organisaties die in twee of meer gemeenten actief zijn. Met netwerkanalyses meten we de invloed van bestuurders en organisaties in dit netwerk van een kleine 800 organisaties en ruim 400 mensen. De netwerkanalyses geven bijvoorbeeld aan in welk bestuur je zitting zou kunnen nemen om meer invloed te krijgen.'

Over het algemeen hebben de bestuurders en directieleden van de onderzochte organisaties niet veel nevenfuncties. Wellicht logisch door een periode van interne in plaats van externe focus. Het is juist in deze tijd van veranderingen aan te bevelen bestuurders en directieleden uit te nodigen om nevenfuncties te vervullen en zo informele zeggenschap te organiseren.

De figuur laat alle personen zien. De grootte van naam en knooppunt geven hun invloed aan. De tien meest invloedrijke mensen zijn:

Wim Kos	voorzitter Raad van Bestuur ASVZ
Bart Groeneweg	lid Raad van bestuur Trajectum
Wiecher Hadderingh	voorzitter Raad van Bestuur NOVO
Rianne Nijmeijer	supervisor Trajectum
Guido van den Bogaert	lid Raad van Bestuur Rijndam Revalidatiecentrum
Jan van Hoek	voorzitter Raad van Bestuur Ipse de Bruggen
Peter Mertens	lid Raad van bestuur ASVZ
Jaap van der Pol	vice-voorzitter Raad van Toezicht Kwintes
Betsy Verberk-Jansen	juridisch adviseur en loco-griffier gemeente Epe
Bertus Klaassen	teamleider financiën, Facilitair en Inkoop gemeente Epe

Deze tien mensen vervullen een belangrijke makersrol. Wil je een nieuwe werkwijze implementeren? Dan is het verstandig om met deze 'change agents' te beginnen.

Eenzelfde netwerkanalyse maakt duidelijk welke organisaties invloed hebben in dit netwerk. De tien meest invloedrijke organisaties zijn:

- Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)
- Carante Groep
- Ipse de Bruggen
- Trajectum
- Stichting Vroeghulp Rotterdam
- Triade
- Platform gehandicaptenzorg Groningen/Drenthe
- SDW
- De Zijlen
- Pameier Gehandicaptenzorg

Miriam Notten begon haar carrière als radio-officier bij de koopvaardij in 1988. Ze vervolgde haar weg in de defensiesector waar ze werkte aan belangenbehartiging van de industrie. Via het voorzitterschap van de vakbond VHP en lobbywerk voor de stichting Omslaggroep begon ze in 2003 met La Red (Spaans voor het netwerk). La Red helpt organisaties hun sociaal kapitaal te analyseren, aan te passen en daadwerkelijk te benutten. Miriam droomt ervan dat organisaties sociaal kapitaal op de balans zetten. **Meer informatie: www.lared.nl**

TEKST Miriam Notten

'VGN behartigt de belangen van de aanbieders in de gehandicaptenzorg. Door hun positie in het netwerk heeft de organisatie veel invloed en weet ze snel wat er speelt in de branche. De goede verbondenheid op organisatieniveau maakt het mogelijk om kennis over organisaties heen te laten stromen en zo 'best practices' te adopteren,' legt Miriam uit.

'Als bestuurder kun je deze netwerkanalyse gebruiken om door het netwerk te navigeren en te bepalen aan wie en welke organisatie je tijd en aandacht besteedt.

De netwerkanalyses maken inzichtelijk met welke organisatie het slim is om samen te werken. Je zou het zo kunnen zien: als je als organisatie verbindt met de 'juiste' mensen, dan krijg je als organisatie een centrale rol in het netwerk. Dat is precies wat Ipse de Bruggen bijvoorbeeld bewust of onbewust heeft gedaan. De bestuurders en toezichthouders hebben nevenfuncties

in allerlei soorten organisaties. Daarmee wordt het makkelijker om invulling te geven aan de pijlers innovatie en samenwerken die Ipse de Bruggen hoog in het vaandel heeft staan.' Volgens Miriam is het een goed instrument om te toetsen of de strategie die je bepaald hebt, kans van slagen heeft.

Bovenste figuur. Alle organisaties uit de netwerkanalyse. Weergegeven op basis van invloed in dit netwerk.

Onderste figuur. Alle personen uit de netwerkanalyse. Weergegeven op basis van invloed in dit netwerk. De mannen in blauw, de vrouwen in roze.

Advertentie

 Haal de Top uit jezelf!		Creëer de weg naar de Top, onder je eigen voorwaarden Speciaal voor vrouwelijke professionals Ben jij een vrouw die werkt vanuit een inhoudelijke drive? Dan is Topvrouw.nl voor jou bestemd. Ons doel is jou te helpen heldere keuzes te maken en een versnelling in jouw carrière te brengen.
Workshops • Topvrouw in actie: onderhandel voor wat je waard bent! • De Topvrouw in jou: benut je kracht, vergroot je impact, bereik meer! • Topvrouw in regie: van speelbal naar Topvrouw!	3-Maandenprogramma Met een helder plan jouw ambities waarmaken • Focus creëren in jouw carrière • Doel- en taakgericht vormgeven aan de volgende uitdagingen in je werk. • Met hernieuwde energie de volgende stap in je carrière zetten.	Alle informatie vind je op de website W www.topvrouw.nl E contact@topvrouw.nl F facebook.com/topvrouw.nl
Gratis e-book 	Jaarprogramma Dit programma draait om jouw persoonlijke ontwikkeling en carrière Een jaar lang ga je onder begeleiding van Topvrouw.nl actief aan de slag, zowel individueel als in kleine groepen. Je maakt als eerste een plan voor jouw carrière. Vervolgens krijg je intensieve en individuele begeleiding bij het realiseren van je plan.	Margreet van Rixtel Wat ik nastreef, is dat vrouwen vanaf de start van hun carrière of zelfs vanaf het einde van hun studie frequent stilstaan bij de keuzes die zij in de loopbaan maken, zodat zij gebruik maken van alle competenties waarover zij beschikken. Aanbod: een gratis telefonisch consult! Mail je naam en telefoonnummer en de code VLIDZ. De eerste 10 aanmeldingen krijgen een gratis consult.

